

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel,
COM(2008) 442/4

2008/xxxx (CNS)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1290/2005 betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, en van Verordening (EG) nr. 1234/2007 houdende een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten en specifieke bepalingen voor een aantal landbouwproducten ("Integrale-GMO-verordening"), met het oog op het opzetten van een schoolfruitregeling

(Ingediend door de Commissie)

{SEC(2008) 2225}

{SEC(2008) 2226}

TOELICHTING

Bij Verordening (EG) nr. 1182/2007 zijn met het oog op een ingrijpende hervorming van de sector groenten en fruit specifieke voorschriften voor deze sector vastgesteld om het concurrentievermogen en de marktgerichtheid ervan te verbeteren en de sector meer in overeenstemming te brengen met de rest van het hervormde gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB). De hervormde regeling heeft onder meer tot doel de dalende tendens in de consumptie van groenten en fruit om te buigen.

Zoals in artikel 33 van het Verdrag is vastgesteld moet het GLB de markten stabiliseren, de voorziening veilig stellen en redelijke prijzen bij de levering aan verbruikers verzekeren. De verlening van communautaire steun ten bate van een schoolfruitregeling om groente-, fruit- en banaanproducten aan leerlingen in onderwijsinstellingen te verstrekken, komt tegemoet aan deze doelstellingen. Bovendien moet de regeling de jonge consument weer smaak doen krijgen in groenten en fruit.

Met de regeling voor de verstrekking van fruit (en groenten) aan scholen wil de EU een beleids- en financieringskader bieden voor nationale initiatieven om het aandeel groenten en fruit in het voedingspatroon van kinderen duurzaam te verhogen in een levensfase waarin hun eetgewoonten worden bepaald. De regeling zou op die manier bijdragen tot een verlaging van de uitgaven voor volksgezondheid en moet dan ook als een investering in de toekomst worden bekeken. Daarbij komt nog dat de positieve impact van de regeling op de consumptie de doelstellingen van het GLB kan helpen bevorderen.

Voorts is er een positieve invloed van de schoolfruitregeling te verwachten op het obesitasprobleem en de ongelijkheid op het gebied van gezondheid die dit veroorzaakt aangezien obesitas zich vooral in de sociaal achtergestelde lagen van de bevolking voordoet.

Het belang van het eten van groenten en fruit als onderdeel van een gezond voedingspatroon wordt bepleit in het Witboek van de Commissie over een EU-strategie voor aan voeding, overgewicht en obesitas gerelateerde gezondheidswaarden. In dit witboek wordt een lans gebroken voor coherente maatregelen op Europees niveau en voor de rol van het GLB in het bepalen van het Europese voedingspatroon, met name in het licht van de strijd tegen obesitas en overgewicht. Volgens het witboek *zou een schoolfruitregeling een grote stap in de goede richting zijn*. In artikel 152, lid 1, van het Verdrag wordt geëist dat bij de bepaling en de uitvoering van elk beleid van de Gemeenschap “een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid wordt verzekerd”.

Naar aanleiding van de goedkeuring van de hervorming van de GMO voor de sector groenten en fruit heeft de Raad de volgende verklaring afgegeven: *“Gezien de enorme toename van zwaarlijvigheid bij schoolkinderen, waaraan aandacht is besteed in het recentelijk verschenen Witboek van de Commissie (...), verzoekt de Raad de Commissie om zo spoedig mogelijk een voorstel te doen voor een regeling voor schoolfruit, gebaseerd op een effectbeoordeling van de voordelen, de haalbaarheid en de administratieve kosten ervan”*.

In het verslag over het ontwerp van algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2008 onderstreept het Europees Parlement *“eens te meer dat het veel belang hecht aan adequate budgettering van de fondsen voor verstrekking van fruit, groente (...) op scholen; (...) verbaast (het) zich erover dat de Raad nog geen uitvoering heeft gegeven aan de door hem gedane toezeggingen door hiervoor (...) op de begroting alvast een nieuwe begrotingslijn en een reserve te creëren (en) verzoekt (het) de Commissie in dit verband een*

wetgevingsvoorstel te presenteren, zoals bedoeld in de conclusies van de Raad Landbouw van juni 2007”.

Overeenkomstig het streven naar een betere regelgeving heeft de Commissie vier mogelijke opties voor een schoolfruitregeling bestudeerd: “de status quo” (geen aanvullende maatregelen van zijde van de Gemeenschap; “netwerkvorming” (uitwisseling van ervaring en kennis, voorlichtings- en communicatiemaatregelen); “ondersteunende initiatieven” (ter bevordering van de groente- en fruitconsumptie in scholen, zonder dat de EU de producten financiert); “aanzet tot initiatieven” (via de vaststelling van één flexibel EU-kader voor de verstrekking van producten aan leerlingen, voor toezicht en evaluatie en voor begeleidende maatregelen). De conclusie van de effectbeoordeling luidde dat de “aanzet”-optie (optie 4) het meest geschikt lijkt om de doelstellingen te verwezenlijken.

De Commissie stelt voor om een schoolfruitregeling in te voeren waarin met het oog op een optimale doeltreffendheid de drie opties in een elkaar ondersteunende combinatie worden ondergebracht. De regeling omvat de volgende elementen:

- **gratis verstrekking van groenten en fruit** in scholen (als onderdeel van de “aanzet”-initiatieven). De Gemeenschap cofinanciert de verstrekking van groenten en fruit aan leerlingen uit de leeftijdsgroep van 6 tot 10 jaar in onderwijsinstellingen (scholen) en de daarmee gepaard gaande kosten op het gebied van logistiek, toezicht en evaluatie. Hiertoe wordt een totale begroting van 90 miljoen euro uitgetrokken in het kader van titel I van Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad. In dit verband kunnen bestaande schoolfruitregelingen in sommige lidstaten worden uitgebreid en kunnen soortgelijke programma’s worden opgestart in andere lidstaten die tot dusverre, vaak vanwege geldgebrek, niet in staat waren dergelijke initiatieven te ontwikkelen.
Het niveau van de communautaire cofinanciering bedraagt 50%, en 75% in convergentiegebieden;
- **begeleidende maatregelen.** De lidstaten worden ertoe verplicht om op nationaal of regionaal niveau een strategie te ontwikkelen in overleg met de voor volksgezondheid en onderwijs bevoegde autoriteiten, het bedrijfsleven en belanghebbende partijen. De strategie moet uitsluitsel bieden over de manier waarop de schoolfruitregeling het beste kan worden uitgevoerd en in het schoolcurriculum kan worden ingepast. In de uitvoeringsfase moet de bijdrage van de EU duidelijk over het voetlicht komen. De begeleidende maatregelen moeten hoofdzakelijk uit nationale bronnen worden betaald;
- **netwerkvorming**, om de uitwisseling van informatie en kennis tussen de bij de schoolfruitregeling betrokken partijen te stimuleren en het publiek van de regeling bewust te maken (conform optie 2 “netwerkvorming”). De begrotingsmiddelen hiervoor bedragen 1,3 miljoen euro;
- **bevordering van landbouwproducten**, eventueel met ondersteuning in het kader van de door de EU gesteunde verkoopbevordering van landbouwproducten (conform optie 3 “ondersteuning van initiatieven”). De lidstaten kunnen dit kader onder meer gebruiken voor het uitvoeren van de begeleidende maatregelen die nodig zijn om het publiek bewuster te maken van de positieve effecten van groente- en fruitverbruik. Als gevolg van de recente hervorming van de groente- en fruitsector is de indicatieve begroting voor de bevordering van deze producten met 6 miljoen euro verhoogd;
- **toezicht en evaluatie.** Toezicht en evaluatie moeten integraal deel uitmaken van de EU-regeling, wil men onderbouwde gegevens verzamelen voor verder onderzoek van

de doeltreffendheid van een schoolfruitregeling in al haar varianten, en voor de uitwisseling van beste praktijken.

Elke regeling dient bijgevolg de drie hierboven aangehaalde elementen te bevatten:

- de gratis verstrekking van fruit (en/of groenten) in onderwijsinstellingen (scholen),
- een reeks begeleidende maatregelen,
- toezicht en evaluatie.

Het voorstel gaat vergezeld van een effectbeoordeling van de hand van een dienstenoverschrijdende groep die toeziet op de samenhang tussen de betrokken communautaire beleidsgebieden.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1290/2005 betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, en van Verordening (EG) nr. 1234/2007 houdende een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten en specifieke bepalingen voor een aantal landbouwproducten ("Integrale-GMO-verordening"), met het oog op het opzetten van een schoolfruitregeling

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op de artikelen 36 en 37,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement¹,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Verordening (EG) nr. 1182/2007 van de Raad² zijn met het oog op een ingrijpende hervorming van de sector groenten en fruit specifieke voorschriften voor deze sector vastgesteld om het concurrentievermogen en de marktgerichtheid ervan te verbeteren en de sector meer in overeenstemming te brengen met de rest van het hervormde gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB). De hervormde regeling heeft onder meer tot doel de dalende tendens in de consumptie van groenten en fruit om te buigen.
- (2) Zoals in artikel 33 van het Verdrag is vastgesteld moet het GLB de markten stabiliseren, de voorziening veiligstellen en redelijke prijzen bij de levering aan verbruikers verzekeren. De verlening van communautaire steun ten bate van een schoolfruitregeling om groente-, fruit- en banaanproducten aan leerlingen in onderwijsinstellingen te verstrekken, komt tegemoet aan deze doelstellingen. Bovendien moet de invoering van de regeling jonge consumenten smaak doen krijgen in groenten en fruit en daardoor het verbruik van deze producten, en bijgevolg de inkomsten van de landbouw – tevens een doelstelling van het GLB – stimuleren. Op grond van artikel 35, onder b), van het Verdrag kunnen in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid gemeenschappelijke acties, zoals de schoolfruitregeling, worden ondernomen voor de verhoging van het verbruik van bepaalde producten.
- (3) In artikel 152, lid 1, van het Verdrag wordt bovendien geëist dat bij de bepaling en de uitvoering van elk beleid van de Gemeenschap “een hoog niveau van bescherming van

¹ PB C ... van ..., blz.

² PB L 273 van 17.10.2007, blz. 1.

de menselijke gezondheid wordt verzekerd”. De aperte gezondheidsbaten van de schoolfruitregeling zijn aspecten die in de uitvoering van het GLB kunnen worden geïntegreerd.

- (4) Het belang van het eten van groenten en fruit als onderdeel van een gezond voedingspatroon wordt bepleit in het Witboek van de Commissie over een EU-strategie voor aan voeding, overgewicht en obesitas gerelateerde gezondheidskwesties. In dit witboek wordt een lans gebroken voor coherente maatregelen op Europees niveau en voor de rol van het GLB in het bepalen van het Europese voedingspatroon, met name in het licht van de strijd tegen obesitas en overgewicht. Volgens het witboek “zou een schoolfruitregeling een grote stap in de goede richting zijn”.
- (5) Naar aanleiding van de vaststelling van Verordening (EG) nr. 1182/2007 heeft de Raad de volgende verklaring afgegeven: “Gezien de enorme toename van zwaarlijvigheid bij schoolkinderen, waaraan aandacht is besteed in het recentelijk verschenen Witboek van de Commissie (...), verzoekt de Raad de Commissie om zo spoedig mogelijk een voorstel te doen voor een regeling voor schoolfruit, gebaseerd op een effectbeoordeling van de voordelen, de haalbaarheid en de administratieve kosten ervan”.
- (6) Daarom moet worden voorzien in communautaire steun om de verstrekking van bepaalde gezonde producten uit de sector groenten en fruit, de sector verwerkte groenten en fruit en de sector bananen, alsmede bepaalde daarmee gepaard gaande kosten op het gebied van logistiek, distributie, materieel, communicatie, toezicht en evaluatie te cofinancieren. De Commissie dient de voor de regeling geldende voorwaarden vast te stellen.
- (7) Met het oog op een degelijke uitvoering van de schoolfruitregeling op nationaal of regionaal niveau moeten lidstaten die van de regeling gebruik wensen te maken, vooraf een strategie opstellen. Zij dienen tevens de begeleidende maatregelen aan te nemen die noodzakelijk zijn voor de doeltreffendheid van de regeling.
- (8) Om de totaalimpact van soortgelijke nationale maatregelen niet te beperken, dienen de lidstaten de mogelijkheid te krijgen aanvullende nationale steun te verlenen voor het verstrekken van de producten, het dekken van daarmee gepaard gaande kosten en het nemen van begeleidende maatregelen, en mag de schoolfruitregeling geen afbreuk doen aan aparte nationale schoolfruitregelingen die in overeenstemming zijn met de Gemeenschapsregelgeving. Om een impact van de communautaire schoolfruitregeling op het terrein te garanderen, moet worden voorkomen dat de reeds bestaande nationale schoolfruitregelingen of andere regelingen voor de verstrekking van, onder meer, fruit op scholen, en de daarin geïnvesteerde middelen, door de communautaire regeling worden vervangen.
- (9) Met het oog op een gezond begrotingsbeheer moet de communautaire steun worden vastgekoppeld aan een forfaitair maximum en aan maximale cofinancieringsniveaus en moet de financiële bijdrage van de Gemeenschap aan de regeling worden toegevoegd aan de lijst van maatregelen die in aanmerking komen voor ELGF-financiering als bedoeld in artikel 3, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1290/2005

van de Raad van 21 juni 2005 betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid³.

- (10) Aangezien de vlotte uitvoering van de regeling tijd zal vergen, dient de regeling met ingang van het schooljaar 2009/10 van toepassing te worden. Na drie jaar dient over de regeling te worden gerapporteerd.
- (11) Om een doeltreffende werking van de regeling te verzekeren, moet de Gemeenschap financiële steun kunnen verlenen voor voorlichtings-, toezicht- en evaluatiemaatregelen die tot doel hebben het publiek bewust te maken van de schoolfruitregeling en netwerken met betrekking tot de schoolfruitregeling tot stand te brengen, zonder dat dit afbreuk doet aan haar bevoegdheden om in het kader van Verordening (EG) nr. 3/2008 van de Raad van 17 december 2007 inzake voorlichtings- en afzetbevorderingsacties voor landbouwproducten op de binnenmarkt en in derde landen⁴ cofinanciering te verstrekken voor begeleidende maatregelen die nodig zijn om het bewustzijn over de gezondheidsvoordelen van groente- en fruitverbruik te verbeteren.
- (12) De bepalingen van Verordening (EG) nr. 1182/2007 zijn met ingang van 1 juli 2008 in Verordening (EG) nr. 1234/2007⁵ geïntegreerd bij Verordening (EG) nr. 361/2008⁶.
- (13) De Verordeningen (EG) nr. 1290/2005 en (EG) nr. 1234/2007 moeten derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Wijziging van Verordening (EG) nr. 1290/2005

Aan artikel 3, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1290/2005 wordt het volgende punt f) toegevoegd:

- “f) de financiële bijdrage van de Gemeenschap aan de in artikel 103, *octies bis*, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad (*) genoemde schoolfruitregeling.
- (*) PB L 299 van 16.11.2007, blz. 1.”

Artikel 2

Wijziging van Verordening (EG) nr. 1234/2007

Verordening (EG) nr. 1234/2007 wordt als volgt gewijzigd:

- (1) Deel II, titel I, hoofdstuk IV, sectie IV *bis*, wordt als volgt gewijzigd:

³ PB L 209 van 11.8.2005, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1437/2007 (PB L 322 van 7.12.2007, blz. 1).

⁴ PB L 3 van 5.1.2008, blz. 1.

⁵ PB L 299 van 16.11.2007, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. .../2008 (PB L ... van ...2008, blz. ...).

⁶ PB L 121 van 7.5.2008, blz. 1.

- a) na artikel 103 *octies* wordt de volgende subsectie II *bis* ingevoegd:

"SUBSECTIE II *BIS*
SCHOOLFRUITREGELING

Artikel 103 octies bis

Steun voor de verstrekking van groente-, fruit- en banaanproducten aan leerlingen

1. Onder door de Commissie vast te stellen voorwaarden wordt met ingang van het schooljaar 2009/10 communautaire steun verleend voor de verstrekking aan leerlingen in onderwijsinstellingen van bepaalde door de Commissie te bepalen producten van de sector groenten en fruit, de sector verwerkte groenten en fruit en de sector bananen, en kan tevens communautaire steun worden verleend voor bepaalde daarmee gepaard gaande kosten op het gebied van logistiek, distributie, materieel, communicatie, toezicht en evaluatie.
2. Lidstaten die op nationaal of regionaal niveau aan de regeling wensen deel te nemen, stellen vooraf een strategie voor de uitvoering van de regeling vast. Zij nemen tevens de begeleidende maatregelen aan die noodzakelijk zijn voor de doeltreffendheid van de regeling.
3. De in lid 1 bedoelde communautaire steun mag niet
 - a) meer bedragen dan 90 miljoen euro per schooljaar;
 - b) meer bedragen dan 50% van de in lid 1 bedoelde kosten voor de verstrekking en daarmee gepaard gaande kosten, of 75% van dergelijke kosten in gebieden die in aanmerking komen voor steun in het kader van de convergentiedoelstelling,
 - c) worden gebruikt ter dekking van andere dan de in lid 1 bedoelde kosten voor de verstrekking en daarmee gepaard gaande kosten, en mag niet
 - d) worden gebruikt ter vervanging van bestaande nationale schoolfruitregelingen of andere regelingen voor de verstrekking van, onder meer, fruit op scholen

Met de convergentiedoelstelling wordt bedoeld de doelstelling van het optreden ten behoeve van de minst ontwikkelde lidstaten en gebieden overeenkomstig de communautaire wetgeving inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds voor het tijdvak 1 januari 2007 tot en met 31 december 2013.

4. De lidstaten kunnen de communautaire steun aanvullen met nationale steun voor de in lid 1 bedoelde kosten van de verstrekking en daarmee gepaard gaande kosten. Zij mogen tevens nationale steun verlenen voor de financiering van de in lid 2 bedoelde begeleidende maatregelen.

5. De communautaire schoolfruitregeling laat aparte nationale schoolfruitregelingen die in overeenstemming zijn met de Gemeenschapsregelgeving, onverlet.
 6. De Gemeenschap kan krachtens artikel 5 van Verordening (EG) nr. 1290/2005 tevens financiering verlenen voor voorlichtings-, toezicht- en evaluatiemaatregelen met betrekking tot de schoolfruitregeling, onder meer met het oog op de bewustmaking van het publiek, en voor maatregelen op het gebied van netwerkvorming in dit verband.”;
- b) vóór artikel 103 *nonies* wordt het volgende opschrift ingevoegd:

**“SUBSECTIE III
PROCEDURELE BEPALINGEN”**

- c) in artikel 103 *nonies* wordt het volgende punt toegevoegd:
- “f) bepalingen over de in artikel 103 *octies bis* genoemde schoolfruitregeling, met inbegrip van de lijst van betrokken producten, de toewijzing van steun aan de lidstaten, het financieel en budgettair beheer, en de betrokken kosten, nationale strategieën, begeleidende maatregelen en voorlichtings-, toezicht-, evaluatie- en netwerkmaatregelen.”
- (2) In artikel 180, lid 2, wordt na “103 *sexies*” “103 *octies bis*” ingevoegd.
- (3) Aan artikel 184 wordt het volgende punt 6 toegevoegd:
- "6) vóór 31 augustus 2012 aan het Europees Parlement en de Raad een verslag voor over de toepassing van de in artikel 103 *octies bis* genoemde schoolfruitregeling, zo nodig vergezeld van passende voorstellen. Er moet met name worden gerapporteerd over de mate waarin de regeling het opzetten van goed werkende schoolfruitregelingen in de lidstaten en de eetgewoonten van kinderen heeft bevorderd.”

Artikel 3
Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de zevende dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter

FINANCIËEL MEMORANDUM

1. BEGROTINGSPOST: 05 02 08 12 (nog te creëren lijn) 05 08 09	KREDIETEN: – p.m. (2008) 2 mln €(VOB 2009)			
2. TITEL VAN DE MAATREGEL: Verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1290/2005 betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, en van Verordening (EG) nr. 1234/2007 houdende een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten en specifieke bepalingen voor een aantal landbouwproducten ("Integrale-GMO-verordening"), met het oog op het opzetten van een schoolfruitregeling				
3. RECHTSGRONDSLAG: De artikelen 36 en 37 van het Verdrag.				
4. DOEL VAN DE MAATREGEL: De verstrekking van groente-, fruit- en banaanproducten aan leerlingen in onderwijsinstellingen, waardoor het verbruik en de stabiliteit van de markten worden bevorderd.				
5. FINANCIËLE CONSEQUENTIES:	PERIODE VAN 12 MAANDEN (mln EUR)	LOPEND BEGROTINGS- JAAR 2008 (mln EUR)	VOLGEND BEGROTINGS- JAAR 2009 (mln EUR)	
5.0 UITGAVEN	+91,3	–	–	
– TEN LASTE VAN DE EG-BEGROTING (RESTITUTIES/INTERVENTIES)				
– TEN LASTE VAN NATIONALE INSTANTIES				
– ANDERE				
5.1 ONTVANGSTEN	–	–	–	
– EIGEN MIDDELEN EG (HEFFINGEN/DOUANERECHTEN)				
– OP NATIONAAL VLAK				
	2010	2011	2012	2013
5.0.1 RAMING VAN DE UITGAVEN	+91,3	+91,3	+91,3	+90,3
5.1.1 RAMING VAN DE ONTVANGSTEN	–	–	–	–
5.2 BEREKENINGSMETHODE: –				
6.0 IS FINANCIERING MOGELIJK UIT KREDIETEN DIE IN HET BETROKKEN HOOFDSTUK VAN DE LOPENDE BEGROTING ZIJN OPGEVOERD?				
				JA NEE
6.1 IS FINANCIERING MOGELIJK DOOR OVERSCHRIJVING VAN EEN HOOFDSTUK NAAR EEN ANDER HOOFDSTUK VAN DE LOPENDE BEGROTING?				
				JA NEE
6.2 IS EEN AANVULLENDE BEGROTING NODIG?				
				JA NEE
6.3 MOETEN OP DE VOLGENDE BEGROTING KREDIETEN WORDEN OPGEVOERD?				
				JA NEE
OPMERKINGEN:				
1)	Verstrekking van producten	€0 mln		
2)	Netwerkvorming			
	2010 – 2011 – 2012	= €1 mln		
	+ jaarlijkse conferentie	= €0,3 mln		